

שירת הים למה לי?

So We Sang at the Sea...So? (Why isn't it in חז"ל?)

(1) ישעיהו מ:ח

(ח) יבִישׁ חֲזִיר גִבֹּל צִיץ וְדָבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם: God's word will always be fulfilled

(2) ישעיהו נה:א

כִּן יִהְיֶה דְבַר אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא יֵשׁוּב אֵלַי רִיק כִּי אֲסַדְעָשָׂה אֶת־דְּאֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהִצַּלְתִּי אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי:

(3) שמות ה

(א) ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל־פרעה לה־אמר ה' אלהי ישראל שלח את־עַמּוֹ וְהָגוּ לִי בַמִּדְבָּר: (ב) ויאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את־ישראל לא ידעתי את־ה' וגם את־ישראל לא אשלח: (ג) ויאמרו אלהי העִבְדִים נקרא עלינו נִלְכָה נָא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִבְחַחֵהּ לַה' אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגַּעֵנוּ בַדְּבַר אוֹ בַחֲרָב: A 3-Day Festival in the desert

(4) שמות ו

(ב) וידבר אלהים אל־משה ויאמר אליו אני ה': (ג) וארא אל־אֲבֹרָהָם אֶל־יַצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשָׁמִי ה' לֹא נִדְעָתִי לָהֶם: (ד) וגם הקמתי את־בריתי אתם לתת להם את־אֲרֶץ כְּנָעַן אֶת־אֲרֶץ מִגְדֵי־הַיַּם אֲשֶׁר־גָּדְרוּ בָהּ: (ה) וגם אני שמעתי את־נְאֻמֹת בני ישראל אשר מצרים מעִבְדִים אתם ואזכר את־בריתי: (ו) לכן אמר לבני־ישראל אני ה' והוצאתי אתכם סבלות מצרים והצילתי אתכם מִעֲבַדְתָם וְנִאֲלַתִּי אֲתֶכֶם בְּזֶרַע נְטוּיָה וּבִשְׂפָטִים גְּדֹלִים: (ז) ולקחתי אתכם לִי לְעַם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים: (ח) והבאתי אתכם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נְשָׂאֵתִי אֶת־יָדֵי לַתֵּת אֹתָהּ לְאֲבֹרָהָם לִיַצְחָק וְלִיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מִזְרָעָה אֲנִי ה': Five Phases – When and How?

(5) שמות ז

(ח) ויִשָּׁב אֶת־מִשְׁחָה וְאֶת־אֲהֲרֹן אֶל־פְּרַעְיָה ויאמר אלהים לנו עֲבְדוּ אֶת־ה' אֱלֹהֵיכֶם מִי וּמִי הַהֲלֹכִים: (ט) ויאמר משה בְּנִצְרֵנוּ וּבְזֻקְמֵנוּ נִלְכָּה בְּבָמֵינוּ וּבְכַנּוּתֵנוּ בִּצְאֻנֵנוּ וּבְבִקְרָנוּ נִלְכָּה כִּי הִגִּדְהוּ לָנוּ: Everyone is to be involved in the desert festival...

(6) שמות ז

(כא) ויאמר ה' אל־משה נטה ירך על־השמים ויהי חֲשֹךְ עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם וַיִּמַשׁ חֲשֹךְ: (כב) ויט משה את־ידו על־השמים ויהי חֲשֹךְ אַפְלָה כְּכֹל־אֲרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים: (כג) לאֲרָאוּ אִישׁ אֶת־אָהוּי וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְלֹכְדֵי־בֵן יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹדַר בְּמוֹשְׁבֵיהֶם: (כד) ויקרא פרעה אל־משה ויאמר לנו עֲבְדוּ אֶת־ה' רַק צְאֻנְכֶם וּבִקְרָכֶם יֵצֵא גִסְט־פָּכֶם יַלְךְ עִמָּכֶם: (כה) ויאמר משה גִסְט־אֲתָהּ תִתֵּן בְּיָדִי זְבָחִים וְעֹלֹת וְעֹשִׂיטֵי לַה' אֱלֹהֵינוּ: (כו) וגם־מִקְנֵנוּ יַלְךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂאֵר פְּרֹסָה מִי מִמֵּנוּ נִקַּח לְעֹבֵד אֶת־ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֲנִיחֵנוּ לְאֲרִיעַ מַה־עֲבֹד אֶת־ה' עֲדִבְרָאֵנוּ שָׂמָּה: ...but we don't know how we'll celebrate until we get there

(7) שמות יב

(לז) ויסעו בני־ישראל מִדֵּעַמְסֶס סִכְתָּה כִּשְׁש־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: (לח) וגם־עָרַב רַב עָלָה אִתָּם וַיֵּצְאוּ וּבְקָדַר מִקְנֵה כְּבֵד מֵאֹד: (לט) ויאפו את־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עִגְת מִצּוֹת כִּי לֹא תִמָּן כִּי־גֵרָשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלֹו לְהַתְמַהֵמָה וְגִסְט־עֲדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם: They moved to Sukkot, but continued from there to Eitam the same day

(8) שמות יג

(כ) ויסעו מסכת וידנו באתם בקצה המדבר: (כא) וה' הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה: Evidently they camped at Eitam overnight of the 15th-16th

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

(9) שמות יד

(א) וידבר ה' אל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ וַיַּחְנוּ לִפְנֵי פִי הַחַיִּית בֵּין מִגְדַּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַעַל צַפֹּן נִבְחוּ תַחְנוּ עַל-הַיָּם: (ג) וְאָמַר פְּרַעֲהַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִבְכִים הֵם בְּאֶרֶץ סֹדֵם עֲלֵיהֶם הַמְדַבֵּר: (ד) וְחֻקְתִּי אֶת-לִב־פְּרַעֲהַ וְרַדְף אַחֲרֵיהֶם וְאֶכְבְּדָה בְּפְרַעֲהַ וּבְכָל-חַיָּלוֹ וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי ה' וַיַּעֲשׂוּ-כֵן: ... (ט) וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁגּוּ אוֹתָם הַיָּם עַל-הַיָּם כַּל-סוּס רָכַב פְּרַעֲהַ וּפְרָשָׁיו וַחֲיָלוֹ עַל-פִּי הַחַיִּית לִפְנֵי בַעַל צַפֹּן: (י) וּפְרַעֲהַ הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם וְהִנֵּה נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיַּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-ה': ... (טו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה מִה-תִּצְעַק אֵלַי דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְסַעֲו: (טז) וְאַתָּה הָרַם אֶת-מִטְבֶּךָ וְנָטָה אֶת-יָדְךָ עַל-הַיָּם וּבִקְעָהוּ וַיִּבְאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבֻשָׁה: ... (יט) וַיִּסַּע מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים הַהַלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם: (כ) וַיְבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיֹּאדַר אֶת-הַלַּיְלָה וְלֹא-קָרַב זֶה אֶל-זֶה כַּל-הַלַּיְלָה: (כא) וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם וַיֹּלֶךְ ה' אֶת-הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כַּל-הַלַּיְלָה וַיִּשַׁם אֶת-הַיָּם לְתַרְבֵּה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם: (כב) וַיִּבְאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבֻשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיְמִינָם וּמִשְׂמָאלָם: (כג) וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיִּבְאוּ אַחֲרֵיהֶם כַּל-סוּס פְּרַעֲהַ רָכַבוּ וּפְרָשָׁיו אֶל-תּוֹךְ הַיָּם: (כד) וַיְהִי בְּאִשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיִּשְׁקֹף ה' אֶל-מַחֲנֵה מִצְרַיִם בַּעֲמֹד אֵשׁ וַעֲנַן וַיִּהְיֶה אֵת מַחֲנֵה מִצְרַיִם: (כה) וַיִּסַּר אֶת אַפֵּן מִרְכַּבְתָּיו וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדָּת וַיֹּאמְרוּ מִצְרַיִם אֲנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי ה' נָלַחֵם לָהֶם בַּמִּצְרַיִם: (כו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה נָטָה אֶת-יָדְךָ עַל-הַיָּם וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם עַל-מִצְרַיִם עַל-רֶכְבּוֹ וְעַל-פְּרָשָׁיו: (כז) וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנֵיתָ בִּקְרָר לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיִּנְגַּד ה' אֶת-מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: (כח) וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת-הָרֶכֶב וְאֶת-הַפְּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרַעֲהַ הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא-נִשְׂאָר בָּהֶם עַד-אַחַד: (כט) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִיבֻשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיְמִינָם וּמִשְׂמָאלָם: (ל) וַיִּשְׁע ה' בְּיָם הַהוּא אֶת-יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַגְּדוּלָּה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בַּמִּצְרַיִם וַיִּירָאוּ הַעַם אֶת-ה' וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ:

On the 16th, we arrived at the sea; that night, we crossed and the Egyptians were held at bay. The next morning, the 17th, they crossed and were drowned...and we sang – on the 3rd day of our departure.

(10) שמות טו

אִז וַיִּשִׁיר-מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה' וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַה' כִּי-נִצָּחָה גֹּאֲהַ סוּס וּרְכַבּוֹ רַמָּה בַיָּם: עֲזָ וּזְמַרְתָּ לַה' וַיְהִי-לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְמָמְנָהוּ: ה' אִישׁ מִלְחָמָה ה' שָׁמוֹ: מִרְכַּבַּת פְּרַעֲהַ וַחֲיָלוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְּחַר שִׁלְשׁוֹ טָבַעוּ בַיָּם: סוּף: תַּהֲמֹת יִכְסִימוּ יִרְדּוּ בַמַּעֲוֹלֹת כְּמוֹ-אֶבֶן: יְמִינְךָ ה' נֹאדְרֵי בְּכַח יְמִינְךָ ה' תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבִרְבַּ גְּאוּנְךָ תַּהַרְס קַמִּיךָ תִּשְׁלַח חֲרָנְךָ יֹאכְלֵמוּ כִקֶּשׁ: וּבְרוּחַ אַפִּיךָ נַעֲרָמוּ מַיִם נַעֲבּוּ כְמוֹ-נֶגַד נֹלִים קִפְאוּ תַהֲמֹת בְּלִבָּיִם: אָמַר אוֹיֵב אֲרֻדְךָ אֲשִׁיג אַחֲלֵק שִׁלָּל תִּמְלָאמוּ נַפְשֵׁי אֲרִיק חֲרָבִי תוֹרִישְׁמוּ יָדֵי: נִשְׁפָּת בְּרוּחְךָ נִסְמוּ יָם צָלְלוּ בַעֲפֹרֶת בַּמַּיִם אֲדִירִים: מִי-כַמְכָּה בְּאֵלֶם ה' מִי כַמְכָה נֹאדְרֵךָ בַּקִּדָּשׁ נוֹרָא תַהֲלֵת עֲשָׂה פְּלֹא: נְטִית יְמִינְךָ תִּבְלַעְמוּ אֲרִי: נְחִית בַּחֲסֹדְךָ עֲסִוּ גְּאֵלָת נַהֲלֵת בַּעֲזֶךָ אֶל-נְוָה קִדְשְׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן חֵיל אֲחֹז יִשְׁבִּי פְּלִשְׁת: אִז נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוּם אֵילֵי מוֹאָב יִאֲחַזְמוּ רַעַד נִמְגּוּ כָל יִשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחָד בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן עַד-יַעֲבֹר עִמָּךְ ה' עַד-יַעֲבֹר עֲסִוּ קִנְיָת: הַבְּאֵמוּ וְהַטְעִימוּ בַחַר נַחֲלֵתְךָ מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֵלֶךָ ה' בַּקִּדָּשׁ אֲדַעַי בִּנְנוּ וַיִּזְוֶה: ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

We praise God for...

- 1) *destroying the superior might of the Egyptians, taking us out from under their oppression;*
- 2) *destroying them in the sea, removing their ownership over us and our servitude to them*
- 3) *leading us towards His holy place, redeeming us back to our formerly noble station*
- 4) *taking us unto Him as a people*
- 5) *bringing us to the mountain of His inheritance, leading to the building of the Mikdash*